

PrEP (ፕ.ኣር.ኢ.ፕ) ፋርማሲ ፕሮጀክት፡ ኣብ ኢንተርናት ዝርከብ ሓበሬታ V1.5

መጻኑዎ፡

PrEP (ኣቕዲምካ ዝውሰድ መከላኸሊ መድሃኒት)፡ ካብ መልከፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ (HIV) ገዛእ ርእሰኻ እትከላኸለሉ ሓድሽ ኣገባብ እዩ። እዚ ሓበሬታ'ዚ ዕላማኡ ብዛዕባ PrEP ዝያዳ መገልጺ ንምሃብ፡ ብኸመይ ከምእትወስዶን PrEP ክትወስድ ክትጅምር እንተደሊኻ እንታይ ክትገብር ከምዘለካ ንምሕጋዝን እዩ።

እዚ ሓበሬታ'ዚ ሸፊኑዎ ዘሉ፡

- PrEP እንታይ ምዃኑ።
- PrEP ብኸመይ ከምዝውሰድ።
- ስለምንታይ PrEP ንዓኻ ይምልከት ወይ ንዓኻ ይኸውን።
- PrEP ክትሓስብ እንከለኻ ክትፈልጡም ዘለካ ጠቓሚ ነገር እንታይ እዩ።
- PrEP ንደቀንስትዮ።
- PrEP ንደቂ-ተባዕትዮ።
- ብኸመይ PrEP ክትረክብ ትኽእል።
- PrEP ትወስድ ከምዘለኻ ክፈልጥ ዘለዎ ሰብ መን'ዩ፤ ከምኡ'ውን ሓደ ሰብ ነዚ መድሃኒትካ እንተረኺቡዎ እንታይ ክትገብር ትኽእል።

ገለ ካብቶም ኣብ'ዚ ሓበሬታ ኣብ ጥቕሚ ውዲሎም ዘለዉ ቃላት/ ስያመ ወይ ኣጸዋውዓ፡

ደቂ-ተባዕትዮን ደቀንስትዮን/ወዲን ዓልን፡ እዚ ነቶም ሲስ-ጀንደር (ሰባት ምስ'ቲ ኣብ እዋን ምውላዶም ዝተዋህቦም መንነት ጸታኦም ዝሰማማዕ) ከምኡ'ውን ጸታኦም ዝለወጡ (መንነት ጸታኦም ካብ'ቲ ኣብ እዋን ምውላዶም ዝተዋህቦም ዝተፈልዩ ሰባት) ተባሂሎም ከም ወዲ ወይ ከም ዓል ዝፍለጡ ሰባት ዘጠቓለሉ እዩ።

ርእሚዎን ናይ ቅድሚትን ጸታዊ ርክብ፡ ናይ ቅድሚት ጸታዊ ርክብ፡ ናይቶም ጸታኦም ዝቐየሩ ዝበዘሉ ደቂ-ተባዕትዮ ዝተመርጸ መግለጺ ወይ ቃል'ዩ፤ ብፍላይ ድማ ታሕታዎይ መጥባሕቲ ዘይገበሩ ምስ ዝኾኑ። ርእሚዎ ጸታዊ ርክብ ኣብ ዝጥቀሱሉ እዋን፡ እዚ ነቲ ናይ ቅድሚት ጸታዊ ርክብ ዘጠቓለሉ እዩ።

ሓድሽ-ርእሚ፡ እዚ ኣብ እዋን ናይ'ቲ መሪጽካ ዝግበር መጥባሕታዊ ምስግጋር ናይ'ተን ጸታኤን ዝቐየሩ ደቀንስትዮ ዝስራሕ ርእሚ እዩ።

PrEP እንታይ እዩ፡

PrEP (ኣቕዲምካ ዝውሰድ መከላኸሊ መድሃኒት) ማለት፡ ብኤች.ኣይ.ቪ ዘይተለኸፈ ሰባት ቅድምን ድሕርን ጸታዊ ርክብ ብስራሕ ዝውሰድዎ ከኒና ኮይኑ፡ ምስ ዝተለኸፈ መጻምድቶም ጸታዊ ርክብ ክፍጽሙ ከለዉ ተኸእሎ ምትሕልላፍ ኤች.ኣይ.ቪ ዘገድሉሎም እዩ።

እቲ ዝውሰድ መድሃኒት ወይ ከኒና ጀነቲካዊ ዓይነት ናይ ትራቫዳ (Truvada) ኮይኑ፡ ብኤች.ኣይ.ቪ ዝተለኸፈ ሰባት መልከፍቶም ንምፍዋስ ካብ ዝወስድዎ መድሃኒታት ሓደ እዩ። ኣብ ፍወሳ ዝርከቡ ብኤች.ኣይ.ቪ ዝተለኸፈ ሰባት፡ ነቲ መድሃኒታት ብመሰረት ዝተዋህቦም ምኽሪ እንተደኣ ወሲዶምዎ፡ ዘየተሓለፈኡ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። እዚ ማለት፡ ናብ'ቲ ጸታዊ መጻምድቶም ኤች.ኣይ.ቪ ከመሓላፊ ኣይክእሉን እዮም ማለት'ዩ። መጻምድቲኻ ኣብ ፍወሳታት ኤች.ኣይ.ቪ እንተደኣ ሃልዮምን ኣብ ኣካላቶም ዘሎ ቫይረስ ኣብ 'ዘይተነጸረ' ደረጃ ምስ ዝህሉ፡ እዚ ማለት ኣብ ኣካላቶም ብመርመራ ክንጸሩ ዘለዎም እኹላት ቫይረሳት ምስ ዘይህልዉ፡ ንገለ ሰባት ክለክፍ ዘኽእል እኹል ቫይረስ የብሎምን ማለት እዩ። ብኸልእ ኣዘራርባ፡ PrEP ምውሳድ ኣየድልዮካን እዩ ማለት እዩ።

ብትኸክል እንተደኣ ተወሲዱ ድማ፡ PrEP ኣብ ርሕማዊ ጾታዊ ርክብን መቐምጫዊ ጾታዊ ርክብን፡ ንኹሎም ደቂ-ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዳርጋ 100% ውሕስነት ዝህበም እዩ።

PrEP ፒ.ኢ.ፒ (PEP) ማለት ኣይኮነን - ምኽንያቱ PrEP ቅድሚ ተኸእሎ ምስ ኤች.ኣይ.ቪ ዘለዎ ሰብ ምርኽብካ ዝውሰድ ክኸውን ከሎ፡ PEP (ወይ ድሒርካ ዝውሰድ መከላኸሊ መድሃኒት) ድማ ድሕሪ ተኸእሎ ምስ ኤች.ኣይ.ቪ ዘለዎ ሰብ ምርኽብካ ዝውሰድ እዩ። PEP ድሕሪ ተኸእሎ ምስ ኤች.ኣይ.ቪ ዘለዎ ሰብ ምርኽብካ፡ ኣብ ውሕሲ 72 ሰዓታት ዝውሰድ መድሃኒት እዩ። ተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ PEP ኣሎ ኣብ <https://www.tht.org.uk/hiv-and-sexual-health/pep-post-exposure-prophylaxis-hiv>

PrEP ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዳርጋ 100% ውሕስነት ዝህብኻ እንተኾነ፡ እዚ ማለት ግን ካብ ካልኣት ብጾታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ሕማማት (ኤስ.ቲ.ኣይ.ስ. STIs) ይከላኸለልካ'ዩ ማለት ኣይኮነን። ብኸመይ ምልክታታትካ ተለልን ናብ ኤስ.ቲ.ኣይ.ስ (STIs) ተቐላጥኦ ምህላውካ እንተደኣ ኣሚንካ ብኸመይ ሓገዝ ትሓትትን ነቕሕካ ክትጸንሕ ኣለካ። ኮንዶም ካብ ብዙሓት መልክፍቲ ኤስ.ቲ.ኣይ.ስ (STIs) ዝለዓለ ውሕስነት ዝህብ እዩ፤ ምኽንያቱ ኣብ መንጎ'ቲ ዝተለኸፈ ሰብን መጻምድቱን ከም መከላኸሊ ወይ ከም መግትኢ ስለዘገልግሉ። ኮንዶም 100% ውጽኢታውያን ከምዘይኮኑ ምዝከር ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ ብዙሓት ኤስ.ቲ.ኣይ.ስ (STIs) ኣብ መንጎ መጻምዲ ብምትንኻፍ ካብ ቆርቦት ናብ ቆርቦትን ብኣጸብዕትን ክመሓላለፉ ስለዝኸእሉ እዩ።

ስለምንታይ PrEP፡

PrEP፡ ብቅንዕና እንተደኣ ተወሲዱ፡ ንኹሎም ደቂ-ተባዕትዮን ደቀንስትዮን (ነቶም ጾታኣም ዝቐየሩ ደቂ-ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ኣጠቓሊልካ)፡ ዳርጋ 100% ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዝከላኸለልካ እዩ።

PrEP ንርሕማዊ፡ ናይ ቅድሚትን መቐምጫውን ጾታዊ ርክባት ውሕስነት ዝህብ እዩ።

PrEP ምስ'ቲ መዓልታዊ ብተደጋጋሚ እተዘውትሮ ንጥፈታት ብቐሊሉ ክጽንበር ዝኸእል እዩ። እዚ ማለት ብፍለይ ብዘይምቁራጽ ሆርሞናዊ መከላኸሊ ጥንሲ ካልእ መድሃኒታት ምውሰድ ተዘውትር እንተኮይንካ። ዋላ'ኳ ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ መድሃኒታት ብስርዕ ትወስድ እንተዘይሃለኻ፡ PrEP ኣብ ምውሰድ ንኸትዝክር ዝሕግዙኻ ዝቐሊሉ ኣገባባት ኣለዉ።

ዳታ ናይ'ቲ ኣብ 2019 ዝነበረ ሓድሽ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ብመንጽር ዓሌት እንታይ ከምዝመስል ብኸምዚ ዝስዕብ ይርከብ፡

- 44% ካብቶም ሓድሽ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዘጋጠሞም ሰባት ዓሌቶም ጸዓዱ ኣይነበሩን
- 68% ካብተን ሓድሽ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዘጋጠሙን ደቀንስትዮ ዓሌተን ጸዓዱ ኣይነበሩን
- 60% ካብቶም ሓድሽ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዘጋጠሞም ኣንጻር ጾታ ዝብህጉ ሰባት (heterosexuals) ዓሌቶም ጸዓዱ ኣይነበሩን
- 28% ካብቶም ሰዶማውያንን ደቂ-ተባዕትዮ ኣብ ልዕሊ ደቂ-ተባዕትዮ ጾታዊ ርክብ ዝፍጽሙ ሰባትን (MSM) ዓሌቶም ጸዓዱ ኣይነበሩን

ብዛዕባ PrEP ኣብ ዝተገብረ መጽናዕቲ፡ 0 (ባዶ) % ካብቶም ኣብ'ቲ መጽናዕቲ ዝተሳተፉ ጸላምቲ ኣመሪካውያን 'ኩሉ ግዜ' ኮንዶም ይጥቀሙ ነይሮም፡ ከምኡ ድማ 53% ካብኣቶም 'ፍጹም' ኮንዶም ተጠቐሞም ኣይፈልጡን።

ኣብ'ቲ መጽናዕቲ ዝተሳተፉ ጸላምቲ ኣፍሪቃውያን ደቀንስትዮ፡ ዳርጋ ኮንዶም ተጠቐሙን ዘይፈልጡ'ኳ እንተነበሩ፡ ብኣንጻር ግን፡ ንሳተን'ዮን ምስ ኣባል ናይ'ቲ ዝለዓለ ዓቕን መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ዘለዎ ማሕበረኮም/ጉጅለ ጾታዊ ርክብ ናይ ምፍጻም ዝለዓለ ተኸእሎ ዘለዉን።

ኣብ'ቲ መጽናዕቲ ካብ ዝተሳተፉ 100% ጸላምቲ ኣፍሪቃውያን፡ ኩነታት ኤች.ኣይ.ቪ ናይ'ቲ / ናይቶም ምስኤን ጾታዊ ርክብ ዝፍጽሙ ሰባት ኣፍልጦ ኣይነበረንን።

ኣብ ከምዚ ኣጋጣሚታት እምበኣር፡ ምጥቃም PrEP ልዑል ረብሓታት ዘለዎ ክኸውን እዩ።

PrEP ንዓኻ/ኺ ክኸውን ይኸእል እዩ እንተደኣ፡

- ኮንዶም ክትጥቀሙሉ ቀሊል ምስዘይከውን ወይ ጾታዊ ርክብ ክትፍጽም ከለኻ ኩሉ ግዜ ኣይትጥቀሙሉን እንተኸይንካ።

- ኣብ'ዚ ቀረብ እዋን ወይ ኣብ ዝተለፈ ዓመት ናይ ርሕማ፡ ናይ ቅድሚት ወይ ናይ ባጡቕ መልክፍቲ ኤስ.ቲ.አይስ (STI) ከምዘለካ ምስተረጋግጽ።
- ኣብ'ዚ ቀረብ እዋን PEP ዝተዋሃብካሉ ምኽንያት፡ ብመንገዱ ጾታዊ ርክብ ምስ ኤች.አይ.ቪ ዝተለኸፈ ሰብ ርክብ ስለዝገበርካ እንተኾይኑ።
- ኩነታት ወይ ደረጃ ኤች.አይ.ቪ ናይቶም ጾታዊ መጻምድትኻ ዘይትፈልጡ ምስትኸውን።
- ጾታዊ መጻምድትኹም ኤች.አይ.ቪ ዘለዎም ሰባት ምስዝኾኑ ከምኡውን ኣብዚ ግዜ'ዚ ድማ 'ዘመሓለፉ' እንተኾይኖም - ሽሕ'ኪ ፍወሳታት ይወስዱ እንተሃለዉ፡ ጌና ናባኻ ኤች.አይ.ቪ ከመሓለፉ ይኸእሉ እዮም።
- ኣባል ናይቲ ብዝለዓለ ደረጃ ብኤች.አይ.ቪ ካብ ዝተለኸፈ ማሕበርኩማት ምስ ዝኾነ ሰብ፡ ጾታዊ ርክባት ምስእትፍጽም።
- ካብ ዓዲ እንግሊዝ ወጻኢ ኣብ ዝነበርካሉ ቦታታት፡ ኣብ ልዑል መጠነ መልክፍቲ ኤች.አይ.ቪ ዘለዎ ህዝቢ ጾታዊ ርክባት ምስእትፍጽም።

ኣብ ከምዚኣም ዝኣመሰለ ዝኾነ ኣጋጣሚታት፡ PrEP ምጥቃም ልዑል ረብሓ ክህልዎ'ዩ።

ቅድሚታ PrEP ምውሳድካ

PrEP ምውሳድ ክትጀምር እንተደለኻ፡ እዞም ዝስዕቡ ነገራት ምፍላጥ ከገድሳካ እዩ፡

ካብ መልክፍቲ ኤች.አይ.ቪ ናጻ ምኻንካ ንምርግጋጽ፡ መርመራ ኤች.አይ.ቪ ክትገብር ክትሕተት ኢኻ። PrEP ካብ መልክፍቲ ኤች.አይ.ቪ ናጻ ምስ እትኸውን ጥራይ'ዩ ረብሓ ዘለዎ።

ብዘይካ'ዚ፡ ከም ሕማም ወይቦ ደረጃ ለ (B) ን ደረጃ ሐ (C) ን ሓዊስካ እውን፡ ምሉእ መርመራታት መልክፍቲ ኤስ.ቲ.አይስ (STIs) ክትገብር ክትሕተት ኢኻ።

እንተደኣ ንጡፍ መልክፍቲ ወይቦ ደረጃ ለ (B) ሃልዩካ፡ ሓኪም ብዛዕባ ናይ ፍወሳ ኣማራጺታት ናይ'ቲ መልክፍቲ ምሳኻ ከመደዮጥን ከምኡ ድማ PrEP ክእዝዘልካ እንከሎ ነዚ ኣብ ግምት ከእትዎን እዩ።

እንተደኣ መልክፍቲ ወይቦ ደረጃ ሐ (C) ተረኺቡካ፡ ነቲ መልክፍቲ ክፍውስ ዝኸእል Sofosbuvir ዝተባህለ መድሃኒት ክእዝዘልካ እዩ። ነዚ መድሃኒት፡ PrEP ክትወስድ ኣብ ዝጀመርካሉ ምስኡ ብሓባር ክትወስዶ ትኸእል ኢኻ።

ብተወሳኺ፡ ኣብ PrEP ዘሎ መድሃኒታት ንኮላሊትካ ግቡእ ዕማማቱ ካብ ምፍጻም ይጻልዎ ከምዘየለ ንምርግጋጽ ውን፡ ደረጃ ኩነታት ኣገልግሎት ኩሊት ዝሕብር ስሩዕ መርመራ ክትገብር ክትሕተት ኢኻ።

ዝበዝሑ ካብዚኣቶም ናይ ደም መርመራታት እዮም፡ ማለት ኣብ'ቶም ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ንመርመራ ተባሂሎም ዝውሰዱ ደም ዝግበር ክኸውን እዩ።

ነዚ መድሃኒት ክወስዱ ብቕዓት ዘለዎም፡

PrEP፡ ነቶም ኣብ ማሕበረሰባት ብኤች.አይ.ቪ ክልከፉ ዝለዓለ ተኸእሎ ዘለዎም፡ ነቶም መርመራ ኤች.አይ.ቪ ጌሮም ናጻ ዝጸንሑ፡ ምስ ናይ ኤች.አይ.ቪ ኩነታቶም ዘይተፈልጠ ሰባት ወይ ምስ ብኤች.አይ.ቪ ዝተለኸፈ ሰባት ከምኡውን ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ ህላወ ናይ'ቲ ቫይረስ ምስ ዘይተነጸረሎም ሰባት ብዘይ ኮንዶም ጾታዊ ርክብ ፈጻሞም ተባሂሎም ኣብ ጸብጻብ ንዝተግልጹ ሰባት ዝወሃብ እዩ።

ብመርመራ ኤች.አይ.ቪ ዝተረኸበም፡

መርመራ ኤች.አይ.ቪ ጌርካ እንተተረኺቡካ፡ ንነዊሕ ዕድሙ ብጥዕና ክትነብር ትኸእል ምኻንካ ኣይትረስዕ። ማዕረ ማዕረ'ቲ ንምቁጽጻር ኤች.አይ.ቪ ፍወሳታት ንኸትጀምር ዝግበረልካ ደገፋትን ነቲ ኣብ ኣካላትካ ዘሎ ደረጃ ናይ'ቲ ቫይረስ ናብ'ቲ ክንጽረሉ ዘይከእል ዓቕን ንምውራድን፡ ከምኡ ድማ ጥዕናኻ ተሓልዩ ኤች.አይ.ቪ ናብ ካልኣት ከምዘይተሰጋግር ንምርግጋጽ ተባሂሉ፡ ዘድልዩካ ሓገዛትን ሓበሬታን ክወሃበካ እዩ።

ኣብ'ቲ ክለኒክ መርመራ ክትወስድ ዘሻቕለካ እንተኾይኑ፡ ብገዛእ ርእሰኻ መርመራ ክትገብር ትኸእል ኢኻ ወይ ቅድሚ ናብ ክለኒክ ምኽድካ ኣብ ገዛኻ ብምኻን ባዕልኻ ቅምሶኣዊ መርመራ ክትገብር ዝከኣል እዩ። እዚ ክትገብር እንተደኣ መሪጽካ፡ እቲ ዝገበርካዮ

መርመራ ትክክል ምዃኑ ንምርግጽ፡ ካልእ መርመራ ክትገብር ክትሕተት ኢኻ። ኣብ ክሊኒክ ዝግበሩ መርመራታት ኤች.ኣይ.ቪ ኣዝዮም ንጹራት'ዮም፡ ካብ ኣብ ቤት ዝግበሩ መርመራ ንላዕሊ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ኣብ ቀረብ እዋን ድኻ ተለኪፍካ ብዝሓሸ የነጽር። ነዚ ባዕልኻ ዝግበር መርመራ ከም መርመራታት ናይ ጥንሲ ውሳይም - ብዘዕባ'ቲ ውጽኢት ሓሳባት'ዮም ዝህቡኻ'ምበር፡ ጌና ብናይ ሓኪም መርመራ ክረጋገጹ ኣለዎም። **[ጥብቆ ንTHT ባዕልኻ መርመራ መግበሪ መሳርሒ ኣብ'ዚ።]**

- <https://prepster.info/category/my-prep-story/>
- <https://www.prepimpacttrial.org.uk/awareness>
- <https://www.womenandprep.org.uk>
- <https://www.youtube.com/channel/UCtcrwliT4Dhsdyv-CpSI0YQ>

PrEP ንደቀንስትዮ

ንርሕማዊ/ናይ ቅድሚትን መቐመጫውን ጾታዊ ርክብ 'ኣብ መዓልቲ ሓንቲ ከኒና'

ኣወሳኝ PrEP ርሕማዊ / ናይ ቅድሚት ጾታዊ ርክብ ኣብ እተዘውትረሉ ግዜ፡

ናይ'ቲ ዝወሃበካ መደሃኒት መዓልታዊ ዓቕን ምውሳድ ከድልዎኻ እዩ፤ እዚ ከኣ፡ እቲ መደሃኒት ይሃንጸካ ከምዘሎን ንኣካላትካ ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ መታን ክከላኸለሉ ኣብ ኣካላትካ ዘድሊ ዓቕን ክህሉን ንምርግጽ እዩ።

እቲ መደሃኒት፡ ኣብ ኣካላትካ ኣብ ናይ ምክልኻል ደረጃ መታን ክበጽሕ 7 መዓልቲ ስለዘድልዮ፡ ጾታዊ ርክብ ትገብር እንተደኣ ከይንካ፡ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ንምግታእ እትጥቀሙሉ ዘለኻ ዝኾነ ናይ መከላኸሊ ስጉምታት (ከም ኮንዶም) ምጥቃም ክትቅጽሎ ከድልዎኻ እዩ። ድሕሪ'ዘን ቀዳሞት 7 መዓልታት፡ ካልኣት ናይ መከላኸሊ ስጉምታት ምጥቃም ደው ከተብሎ ክትውስን ትክእል ኢኻ።

PrEP ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ክከላኸለልካ ትደሊ ክሳብ ዝኾንካ፡ መዓልታዊ ሓንቲ መደሃኒት ምውሳድ ክትቅጽሎ ከድልዎኻ እዩ።

እዚ ነተን ኣብ እዋን ምውላድ ጓል ክኾን ዝተወሰነ ደቀንስትዮን ነተን ጾታኤን ቀይረን ሓድሽ ርሕማዊ ጾታ ዘለወን ደቀንስትዮን ከይተረፈ ዝምልከት እዩ።

ዓቕን ዘይምውሳድ

ሓደ ሰብ ሃንደበት ዓቕን PrEP ምውሳድ እንተረሰዎ፡ እቲ ዝወሃቦ ምክሪ፡ ኣብ'ታ ዝከከረላ እዋን ነቲ ዓቕን መደሃኒት ክወስዶን ብኸምኡ ድማ ነቲ ንቡር ኣወሳኝ ክቕጽሎን እዩ ዘለዎ። ዓቕን ምውሳድ ምርሳዕ ማለት፡ ካብ'ቲ ካብ ሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ንላዕሊ ዘይምውሳድ ወይ ድማ ካብ'ቲ ንሓዋሩ ንኸይትወስድ ምውሳድ ዝተፈልየ እዩ።

ንግዜኡ ወይ ንሓዋሩ ምውሳድ PrEP ምቁራጽ

ኣብ ዝኾነ ግዜ PrEP ምውሳድ ከተቋርጸ ክትውስን ትክእል ኢኻ፤ እንተኾነ፡ ካብ'ታ ንመወዳእታ ግዜ ብዘይ ኮንዶም ጾታዊ ርክብ ዝፈጸምካላ ወይ ካብ'ታ ንመወዳእታ ግዜ ናብ ኤች.ኣይ.ቪ ዝተቐላቐለላ እዋን ጀሚርካ ን7 መዓልታት ከኒና ምውሳድ ክትቅጽሎ ኣለካ። እዚ ከኣ፡ ኣብ ኣካላትካ ዘሎ ዓቕን መደሃኒት ናብ መልክፍቲ ክትቃላዕ ዘሎ ተክእሎ ክሳብ ዝሓልፍ ንክከላኸለልካ ብቐዕ ዝገብር እዩ። ነቲ ከኒና ካብ'ታ ንመወዳእታ ግዜ ጾታዊ ርክብ ዝፈጸምካላ እዋን ጀሚርካ ን7 መዓልታት ክትውስዶ ዳርጋ እቲ ዝቐለለ እዩ።

ኣቋሪጽካዮ እንተደኣ ጸኒሕካ ደገምካ PrEP ምውሳድ ምጅማር።

እንተደኣ ደሊኻን እንተደኣ ቅርብ ከይንካን፡ ዳግማይ PrEP ምውሳድ ክትጅምር ትክእል ኢኻ። እዚ ድማ፡ ከምቲ ንመጀመርያ ግዜ PrEP ክትውስድ ክትጅምር ከለኻ እትኸተሎ ኣገባባት ክትደግሞ ምዃንካ ምፍላጥ ከድሊ'ዩ፡

- ካብ መልክፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ናጻ ምዃንካ ንምርግጽ፡ መርመራ ኤች.ኣይ.ቪ ምውሳድ
- ነቶም ከም ሕማም ወይቦ ደረጃ ለ (B) ን ደረጃ ሐ (C) ን ሓዊስካ፡ ምሉእ መርመራታት መልክፍቲ ኤስ.ቲ.ኣይስ (STIs) ምውሳድ።
- መርመራ ኣገልግሎት ኩሊት ምውሳድ

- ቅድሚያ ካብ ኤች.ኤይ.ቪ ንክከላኸለልኩም ኣብ PrEP ምምርኪስ፡ ዓቕን መድሃኒት ኣብ ኣካላት ናብ'ቲ ዝከላኸለልኩም ደረጃ መታን ንክህሉ፡ መዓልታዊ ዝተኣዘዘ ዓቕን መድሃኒት ንፖ መዓልታት ምውሳድ የድሊ።

መከላኸሊ ጥንሲ፡ ጥንሲ ምሓዝ፡ ጡብ ምጥባውን ሆርሞናት ምውሳድን

ገለ ደቀንስትዮ፡ ብኸመይ PrEP ንሆርሞናዊ ምቁጽጻር ወሊድ (“ነቲ ከኒና”) ከምዝጸልዎ ወይ PrEP እናወሰድኩ ክትጠንስ ወይ ጡብ ከተጥቡ ጸገም ዘይፈጥር እንተኾይኑ ብምባል ሻቕሎተን ይገልጻ እየን።

PrEP እናወሰድኪ ትክእሊ ኢኺ፡

“ነቲ ከኒና” ውሳዔ – ውሕሱ'ዩ ከምኡ ድማ እቶም ክልተ መድሃኒታት ንሓድሕዶም ኣይጋራጩዎን እዮም። PrEP፡ ንከኒና ሆርሞናዊ ምቁጽጻር ወሊድ ንክይሰርሕ ኣይዓግቶን እዩ። እንተደኣ ብኸኑዕ ኣገባብ ወሲድክዮም፡ ክልቲኦም ሓቢሮም ክሰርሑ እዮም።

ነፍሱ-ጻር ክትኮኒ ትክእሊ ኢኺ (እቲ ክትገብርዮ ትፍትኒ ዘለኺ ንሱ እንተደኣ ኮይኑ)፡ PrEP መልከፍቲ ኤች.ኤይ.ቪ ደኣ'ምበር ጥንሲ ምሓዝ ኣይዓግቶን እዩ። ነፍሱ-ጻር ክትኮኒ ትፍትኒ እንተደኣ ሃሊኺ፡ ጥንሲ ክትሕዝን ህጻን ክትሸከምን ጸገም ዝበሃል የለን። ምክንያቱ፡ PrEP ንክልቲኹም ውሑስ እዩ። ነፍሱ-ጻር ክትኮኒ ድሌት እንተዘይብልኪ ግን፡ ነቲ ጥንሲ ዝመረጽክዮ ኣገባብ መከላኸሊ ጥንሲ ክትጥቀሚ ትክእሊ ኢኺ።

ምጥባው ጡብ፡ ምጥባው ጡብ ክትጅምሪ ወይ ህጻን ከተጥብዊ እንተደሊኺ፡ PrEP እናወሰድኪ ከተተግብርዮ እቲ ዝበለጸጎ ውሑስን ሜላ እዩ።

ንደቀንስትዮ ዝኸውን ናይ ሆርሞን ሕክምና ወይ ፍወሳ ምውሳድ PrEP ነቲ ሆርሞን ካብ ምስራሕ ደው ኣየብሎን እዩ፤ ወይ ድማ ኣብ ገጽኪ ወይ ኣብ ኣካላትኪ ዳግመ ምክፍፋል ስብሒ ኣይፈጥርን እዩ።

PrEP፡ ኣነ ምስ ዝወስዶም ዝኾነ ካልእ መድሃኒታት ይደባለቑ ወይ ይጸላሉ ዲዩ፡

PrEP ምስ ዝበዝሑ ካልኣት መድሃኒታት ኣይደባለቑን እዩ፡ ስለዚ PrEP ክትወስድን ኣልኮላዊ መስተ ምስታይ ክትቅጽልዮ ወይ ናይ መዘናግዒ መድሃኒታት ክትጥቀምን ትክእሊ ኢኺ። PrEP ኣይደባለቑን'ዩ ወይ ድማ ነቲ ወሊድ ዝቆጸጸር መድሃኒት ናይ ሆርሞን ኮነ ንኸም ኣስፒሪን ዝኣመሰሉ ዝበዝሑ ‘ብሓኪም ዘይእዘዙ መድሃኒታት’ ኣይጸልዎምን እዩ። ይኹን'ምበር፡ ምስ ኤን.ኤስ.ኤይ.ዲ.ኤስ (NSAIDs) ወይ ጸረ-ነድሪ ወይ ቁጥዑ ዝኾነ ብባህሪያዊ መንገዲ ሕማማት ዘይከላኸል ከሚካላዊ ውህደት ወይ መድሃኒት ይጸላሉ እዩ። እዚ ከኣ፡ Ibuprofen፡ Diclofenac ከምኡ'ውን Naproxen መድሃኒታት ዘጠቓለሉ እዩ።

ኣብ ፋርማሲ ‘ብሓኪም ዘይእዘዙ መድሃኒታት’ ክትዕድግ እንከለኺ፡ PrEP ትጥቀም እንተደኣ ሃሊኺ፡ ን NSAIDs ዝኾኑ ካልኣት መድሃኒታት ብሓፈሻዊ ሓኪምካ(GP)/ብዶክተርካን ብክኢላ ፋርማሲ ዝተሓበረን ክእዘዘልኩ እዩ። እዞም መድሃኒታት ክውሰዱ ዘይብሎም ምክንያት ድማ፡ PrEPን እዞም መድሃኒታትን ብኮላሊት ስለዝምስርሑ፡ ኣብ ልዕሊ ዕማማት ኮላሊትካ ጸቕጢ ክውስኹ ስለዝክእሉ እዩ። ኮላሊትኪ ብስሩዕ ይሰርሓ ከምዘለዎ ንምርግጽ መርመራታት ክትገብሪ እትሕተትሉ ምክንያት ድማ፡ ኮላሊትኪ ይጽለዎ ወይ ይንኸኣ ከምዘየለዎ ንምርግጽ እዩ። ብዘይካ'ዚ፡ ብPrEP ክጽለው ዝክእሉ'ሞ፡ ንጉዳያት ዕማማት ኮላሊት ንምክንኻን ድማ ክጠቕሙ ዝክእሉ ካልኣት መድሃኒታት ኣለው። ስለዚ፡ ብዛዕባ ክንክን ጉዳያት ኩሊት ፍወሳ ትገብሪ እንተደኣ ሃሊኺ፡ ነዚ ጉዳይ ደገምኪ ምስ ሓኪምኪ ወይ ክኢላ ፋርማሲ ክትዘራረብሉ እቲ ዝበለጸ ኣማራጺ እዩ።

PrEP ንዝኾነ ካልኣት እትወስድዮም ዘለኺ መድሃኒታት ይጸልዎም ኣሎ ኢልኪ እንተደኣ ትሻቕሊ ኮይንኪ፡ PrEP ክትወስዱ ከለኺ ወይ ንክኢላ ፋርማሲ ክትረኽብዮ ከለኺ፡ ምስ ሓፈሻዊ ሓኪምኪ፡ ምስ'ቲ እትረኽብዮ ዶክተርኪ/ዶክተራትኪ ክትዘራረቢ እቲ ተመራጺ'ዩ።

የኒቨርሲቲ ሊቨርፕል ኣብ ኢንተርኔት ጠቓሚ ሓበሬታ ወይ ምንጩ ኣለውዎ[www.hiv-druginteractions.org]: እዚኣቶም ድማ ኣብ መንጎ PrEPን ካልኣት ክትወስዶም እትክእል መድሃኒታትን ንዘሎ ዝኾነ ርክባት ወይ ዝምድናታት ንክትዕዘብን ንክተረጋግጽን ዘፍቅደልኩ እዩ።

PrEP ንደቂ-ተባዕትዮ

ንዓኻ ክሰርሓልካ ዝኽእል ኣየናይ እዩ - መዓልታዊ ዝውሰድ ዓቕን ወይ ብጠለብ ዝውሰድ ዓቕን።

እዚ ሓበሬታ'ዚ ንዓኻ ጠቓሚ ክኸውን እዩ። እንተደኣ ምስ ደቀንስትዮ ወይ ደቂ-ተባዕትዮ ወይ'ውን ምስ ክልቲኦም ጾታዊ ርክብ ፈጸምካ።

መዓልታዊ ዝውሰድ ዓቕን፡ መዓልታዊ ሓንቲ ከኒና ውሰድ።

እቲ መድሃኒት ኣብ ኣካላትካ ንኽህነጽ መታን ከፍቀድ፡ መዓልታዊ፡ PrEP (ሓንቲ ከኒና) ን7 መዓልታት ምውሳድ እቲ ዝበለጸ ክኸውን ዝኽእል'ኪ እንተኾነ፡ ነቲ ከኒናታት ምስ ወሰድካዮ ድሕሪ 2 ሰዓታት ውሕስነት ክህበካ ስለዝኽእል፡ ምኽንያት ጌርካ ወይ ብጠለብ ዝውሰድ ኣገባብ ተጠቒምካ ወይ ን4 መዓልቲ ተደጋጋሚ ዓቕን ክትወስድ ትኽእል ኢኻ።

መዓልታዊ PrEP ምውሳድ፡ ነቶም ጾታኦም ዝቐየሩ ደቂ-ተባዕትዮ ዝተመርጸ እዩ።

ምኽንያት ጌርካ ወይ ብጠለብ ዝውሰድ ዓቕን ከም ናይ 4 መዓልቲ ዓቕን ተባሂሉ'ውን ይፍልጥ እዩ።

እዚ ኣድማዕነቱ ልክዕ ከምቲ ንደቂ-ተባዕትዮ ዝወሃብ መዓልታዊ ዓቕን ኮይኑ፡ ነቶም መዓልታዊ ከኒናታት ክወስዱ ዘይደልዩ ወይ ነቶም መዓልታዊ ጾታዊ ርክብ ዘይገብሩ ወይ ነቶም ብፍሉጥን ብስሩዕን መንገዲ ጾታዊ ርክብ ዘይፍጽሙ ደቂ-ተባዕትዮ ዝዓለመ እዩ።

ጾታዊ ርክብ ክህልወኒ'ዩ ኢልካ እንተደኣ ሓሲብካን ኮንዶም ክትጥቀም እንተደኣ ዘይፈቲኻን ወይ እንተዘይደሊኻን፡ እቲ ብተደጋጋሚ ክትገብሮ ዘለካ እዚ እዩ።

ዓቕን ሓደ፡ ቅድሚ ጾታዊ ርክብ ምፍጻምካ፡ ኣብ መንጎ ካብ 2 ክሳብ 24 ሰዓታት 2 ከኒናታት ውሰድ። ብውሕዱ ቅድሚ ትሕቲ 2 ሰዓታት ኣቐዲምካ ከኒና እንተደኣ ዘይተወሲዱ፡ እቲ መድሃኒት ካብ መልከፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ኣይክህልዎን እዩ ወይ ድማ መዓልታዊ ዓቕን ዘይትወስድ እንተደኣ ኮይንካ፡ ቅድሚ ልዕሊ 24 ሰዓታት ኣቐዲምካ ከኒና ምውሳድ እቲ መድሃኒት ካብ ስርዓት ኣካላትካ ክወጽእ ስለዝኽእል ኣድማዕነት ዘለዎ ኣይከውንን እዩ።

ዓቕን ክልተ፡ ዓቕን ሓደ ምስ ወሰድካ፡ ድሕሪ 24 ሰዓታት 1 ከኒና ውሰድ።

ዓቕን ሰለስተ፡ ዓቕን ክልተ ምስ ወሰድካ፡ ድሕሪ 24 ሰዓታት ተወሳኺ 1 ከኒና ውሰድ።

ብምኽንያት ወይ ብጠለብ ዝውሰድ ዓቕን፡ ድግምጋም 'ቲ' (T) ን ኤስ (S)ን ተባሂሉ'ውን ይፍለጥ እዩ። ምስ'ቲ ባዕልኻ እትገብሮ ዝደጋገም ልምዲ ብዝቐለለ መታን ክሰማማዓልካ፡ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ሰሉስ፡ ሓሙስ፡ ቀዳምን ሰንበት 1 ከኒና ውሰድ።

ዓቕን ዘይምውሳድ፡

ሓደ ሰብ ሃንደበት ዓቕን PrEP ምውሳድ እንተረስዖ፡ እቲ ዝወሃብ ምኽሪ፡ ኣብ'ታ ዝዘከረላ እዋን ነቲ ዓቕን መድሃኒት ክወስዶን ብኸምሑ ድማ ነቲ ንቡር ኣወሳስዳኡ ክቕጽሎን እዩ ዘለዎ። ዓቕን ምውሳድ ምርሳዕ ማለት፡ ካብ'ቲ ካብ ሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ንላዕሊ ዘይምውሳድ ወይ ድማ ካብ'ቲ ንሓዋሩ ንኸይትወስድ ምውሳን ዝተፈልየ እዩ።

PrEP፡ ኣነ ምስ ዝወስዶም ዝኾነ ካልእ መድሃኒታት ይደባለቑ ወይ ይጸላሎ ዲዩ።

PrEP ምስ ዝበዝሑ ካልኣት መድሃኒታት ኣይደባለቑን እዩ፡ ስለዚ PrEP ክትወስድን ኣልኮላዊ መስተ ምስታይ ክትቅጽሎን ወይ ናይ መዘናግዒ መድሃኒታት ክትጥቀምን ትኽእል ኢኻ። PrEP ኣይደባለቑን'ዩ ወይ ድማ ነቲ ንኸም ኣስፒሪን ዝኣመሰሉ ዝበዝሑ 'ብሓኪም ዘይእዘዙ መድሃኒታት' ኣይጸልዎምን እዩ። ይኹን'ምበር፡ ምስ ኤን.ኤስ.ኤይ.ኣይ.ዲ.ኤስ (NSAIDs) ወይ ጸረ-ጎድሪ ወይ ቁጥዑ ዝኾነ ብባህሪዎ መንገዲ ሕማማት ዘይከለኻል ከሚካልዩ ውህደት ወይ መድሃኒት ይጸላሎ እዩ። እዚ ከኣ፡ ንIbuprofen፡ Diclofenac ከምሑ'ውን Naproxen መድሃኒታት ዘጠቓለለ እዩ።

ኣብ ፋርማሲ 'ብሓኪም ዘይእዘዙ መድሃኒታት' ክትዕድግ እንከለኻ፡ PrEP ትጥቀም እንተደኣ ሃሊኻ፡ ን NSAIDs ዝኾኑ ካልኣት መድሃኒታት ብሓፈሻዊ ሓኪምካ/ብደክተርካን ብክኢላ ፋርማሲ ዝተሓበረን ክእዘዘልካ እዩ። እዞም መድሃኒታት ክውሰዱ ዘይብሎም ምኽንያት ድማ፡ PrEPን እዞም መድሃኒታትን ብኮላሊት ስለዝምስርሑ፡ ኣብ ልዕሊ ዕማማት ኮላሊትካ ጸቕጢ ክውስኹ ስለዝኽእሉ እዩ። ኮላሊትካ ብስሩዕ ይሰርሓ ከምዘለዎ ንምርግጽ መርመራታት ክትገብር እትሕተተሉ ዝነበርካ ምኽንያት ድማ፡ ኮላሊትካ ይጽለዎ ወይ ይንኸኣ ከምዘየለዎ ንምርግጽ እዩ። ብዘይካ'ዚ፡ ብPrEP ክጽለዉ ዝኽእሉ'ሞ፡ ንጉዳያት ዕማማት ኮላሊት

ንምክንኝን ድማ ክጥቕሙ ዝኸለሉ ካልኣት መድሃኒታት ኣለዉ። ስለዚ፡ ብዛዕባ ክንክን ጉዳያት ኩሊት ፍውሳ ትገብር እንተደኣ ሃሊኻ፡ ነዚ ጉዳይ ደጊምካ ምስ ሓኪምካ ወይ ክኢላ ፋርማሲ ክትዘራረቡ እቲ ዝበለጸ ኣማራጺ እዩ።

PrEP ንዝኾነ ካልኣት እትወስዶም ዘለኻ መድሃኒታት ይጸልዎም ኣሎ ኢልካ እንተደኣ ትሻቕል ከይንካ፡ PrEP ክትወስድ ከለኻ ወይ ንክኢላ ፋርማሲ ክትረኽቦ ከለኻ፡ ምስ ሓፈሻዊ ሓኪምካ፡ ምስ'ቲ ኣትረኽቦ ዶክተርካ/ዶክተራትካ ክትዘራረቡ እቲ ተመራጺ እዩ።

ዩኒቨርሲቲ ሊቨርፑል ኣብ ኢንተርኔት ጠቓሚ ሓበሬታ ወይ ምንጫ ኣለዉዎ[www.hiv-druginteractions.org]፡ እዚ ኣቶም ድማ ኣብ መንጎ PrEPን ካልኣት ክትወስዶም እትኸእል መድሃኒታትን ንዘሎ ዝኾነ ርክባት ወይ ዝምድናታት ንክትዕዘብን ንክተረጋግጽን ዘፍቅደልካ እዩ።

ንግዜኡ ወይ ንሓዋሩ ምውሳድ PrEP ምቁራጽ

ኣብ ዝኾነ ግዜ PrEP ምውሳድ ከተቋርጸ ክትውስን ትኸእል ኢኻ፡ እንተኾነ፡ ካብ'ታ ንመወዳእታ ግዜ ብዘይ ኮንዶም ጸታዊ ርክብ ዝፈጸምካላ ወይ ካብ'ታ ንመወዳእታ ግዜ ናብ ኤች.ኣይ.ቪ ዝተቐላጠሞ ኣለኻ እዩ። ጀሚርካ ን7 መዓልታት ከኒና ምውሳድ ክትቅጽሎ ኣለካ። እዚ ከኣ፡ ኣብ ኣካላትካ ዘሎ ዓቕን መድሃኒት ናብ መልከፍቲ ክትቃላዕ ዘሎ ተኸእሎ ክሳብ ዝሓልፍ ንክከላኸለልካ ብቐዕ ዝገብር እዩ።

ኣቋራጽካዮ እንተደኣ ጸኒሕካ ደጊምካ PrEP ምውሳድ ምጅማር።

እንተደኣ ደሊኻን እንተደኣ ቅሩብ ከይንካን፡ ዳግማይ PrEP ምውሳድ ክትጅምር ትኸእል ኢኻ። እንተደኣ ንልዕሊል 7 መዓልታት ምሉእ ብምሉእ PrEP ምውሳድ ኣቋራጽካዮ ጸኒሕካ እሞ ደጊምካ ክትወስዶ እንተደኣ ደሊኻ፡ ልክዕ ከምቲ ንመጀመርያ ግዜ PrEP ክትወስድ ክትጅምር ከለኻ እትኸተሎ ዝነበርካ ኣገባባት ሕጂ'ውን ሓይ ዓይነት መስርሕ ክትደጋግም ኣገዳሲ እዩ።

- ካብ መልከፍቲ ኤች.ኣይ.ቪ ናጻ ምኃንካ ንምርግጋጽ፡ መርመራ ኤች.ኣይ.ቪ ምውሳድ።
- ነቶም ከም ሕማም ወይቦ ደረጃ ለ (B) ን ደረጃ ሐ (C) ን ሓዊስካ፡ ምሉእ መርመራታት መልከፍቲ ኤስ.ቲ.ኣይስ (STIs) ምውሳድ።
- ንጡፍ መልከፍቲ ከምዘይብልካ ንምርግጋጽ፡ መርመራ ወይቦ ደረጃ ለ (B) ምውሳድ ከድልዎካ እዩ።
- መርመራ ኣገልግሎት ኩሊት ምውሳድ።
- ቅድሚ ካብ ኤች.ኣይ.ቪ ንክከላኸለልካ ኣብ PrEP ምምርኪስ፡ ዓቕን መድሃኒት ኣብ ኣካላት ናብ'ቲ ዝከላኸለልካ ደረጃ መታን ንክህነጽ፡ መዓልታዊ ዝተኣዘዘ ዓቕን መድሃኒት ን7 መዓልታት ክትወስድ ወይ ምክንያት ጌርካ ወይ ብጠለብ ዝውሳድ ኣገባብ ተጠቐምካ ወይ ን4 መዓልቲ ተደጋጋሚ ዓቕን ምውሳድ ከድሊ እዩ።

ብኸመይ PrEP ክትረክብ ትኸእል

PrEP ካብ'ቲ ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ክሊኒክ ጸታዊ ጥዕና ብናጻ ክርከብ ዝከኣል'ዩ። ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ክሊኒክ ኣበይ ከምዝርከብ ርግጻኛ እንተዘይኮንካ፡ ወይ ኣብ ከባቢኻ ዘይርከብ ክሊኒክ ክትጥቀም እንተደሊኻ፡ ነዚ ዝምልከት ሓበሬታ ክኢላ ፋርማሲ ሓበሬታ ክህበካ ይኸእል እዩ ወይ'ውን ኣብ'ዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ከተረጋግጽ ትኸእል ኢኻ፡

- <https://prepster.info/free-prep-uk/>
- <https://www.better2know.co.uk/clinics/city/london/>

ኣነ PrEP ይወስድ ከምዘለኹ ክፈልጥ ዘለዎ መን እዩ።

ንስኻን እቶም ንክትወስድ ዝሕግዙኻን ዘለዉ ሰባትን ማለት በዓል ዶክተርካን ክኢላ ፋርማሲን ጥራይ እዮም ዝፈልጡ።

ካብ ተኸእሎ መልከፍቲ ኤ.ች.ኣይ.ቪ ገዛእ ርእሶኻ ንምክልኻል ሕጂ PrEP ትወስድ ከምዘለኻ ንጸታዊ መጻምድቲኻ ክትሕብር እንተደኣ ደሊኻ ድማ፡ እቲ ምርጫ ናትካ እዩ። እንተደኣ ይኸእል'ዮ ዝብል ስምዒት ሓዲሩካ ድማ፡ ብዝተኸእለካ መጠን ምስ መጻምድቲኻ ኩሉ ግዜ ክፈት ምኃን ጽቡቕ ከምዝኾነ ክትዝንግዕ ኣይግባእን'ዩ።

አቆዳምካ ምስ መጻምድቲኻ ጾታዊ ርክብ ክትገብር እንከለኻ ኮንዶም ትጥቀም እንተደኣ ነይርካ፡ ካብ መልከፍቲ ኤች.አይ.ቪ ንምክልኻል PrEP ትጥቀም ክሰብ ዝሃለኻ ካብ ሕጻን ንደሓር ንምንታይ ኮንዶም ክትጥቀም ከምዘይትደሊ ክትገልጹ እቲ ዝበለጸ እዩ።

PrEP ዘዘውትሩ ብዙሓት ሰባት ኮንዶም ምጥቃም'ውን ይቕጽልዎ እዮም፡ ምኽንያቱ ካብ መልከፍቲ ሕማማት ኤስ.ቲ.አይስ (STIs) ተወሳኺ ውሕስነት ስለዘለዎ'ዩ። ገለ ሰባት'ውን ኮንዶም ምጥቃም ጠቕሊሎም ደው የብልዎ እዮም። እቲ ዝመረጽኩኩ ክትገብር ናይ ውልቕኻ ምርጫ እዩ።

ኣይትረስዕ ግን፡ እዚ ኣካላትካ'ዩ፡ ምርጫኻ'ዩ፡ ጾታዊ ጥዕናኻ እዩ።

ኣደ ሰብ ኣገዝ ናይ PrEP ይረክብ ከምዘለኹ እንተደኣ ፈሊጡ እንታይ'ዩ ክገብር ዘለኒ፤

መልሲ ናይ'ዚ ሕቶ፡ እቲ ሰብ ክፈልጥ ኣለዎ ዳዩ የብሉን ከምኡ'ውን እንታይ'ዩ ክፈልጡ ዘለዎ ዝውሰን፡ ምስ'ቲ ሰብ ኣብ ዘለካ ዝምድና'ዩ ዝምርኮስ። ኣይትረስዕ ግን፡ እቲ ውሳኔ ናትካ ደኣ'ምበር ናታቶም ኣይኮነን።

ዝበዘሉ ሰባት፡ መጻምድቶም PrEP እናወሰደ ከሎ እንተደኣ ረኺቦምዎ፡ ብኤች.አይ.ቪ ተለኺፉ ዝብል ጸቕጢን ካልኣት ብኤች.አይ.ቪ ዝመጽኡ ጽልዎታትን መታን ከየሕድሩሉ ክብሉ ንባዕሎም'ዮም ኣብ ስክፍታታትን ሻቕሎትን ዝኣትዉ። እንተኾነ ግን፡ ንስኻ ብቐንዱ ብዛዕባ ገዛእ ርእስኻን ብዛዕባ ጥዕናኻ ኢኻ ትከታተል ዘለኻ ደኣ'ምበር፡ መጻምድቲኻ ብኤች.አይ.ቪ ይለኽፍ ኣይለኽፍ ብዛዕባኡም ኣይኮንካን ፍርዲ ትህብ ዘለኻ። PrEP፡ በቶም ናይ ኤች.አይ.ቪ ኩነታቶም ዘይፈልጡ ሰባት ብኤች.አይ.ቪ ንኺይትልከፍ ገዛእ ርእስኻ እትከላኸለሉ መሰርሒ እዩ።

ብዘይካ'ዚ ገለ ሰባት፡ PrEP ምውሳድ ብመጻምድቲኻ ወይ ብኸልኣት ሰባት ከም ምልክት ፍኑው ጾታዊ ርክብ ዝገብር ወይ ከም ኣመንዝራ ምኺን ዘርኢ እዩ ኢሎም ስለዝሓስቡ፡ ይስክፉን ይሻቑን እዮም። PrEP ግና ገዛእ ርእስኻ እትከፍኻ'ሉን ንተኸእሎ መልከፍቲ ኤች.አይ.ቪ ዳርጋ ናብ 0% እተጉድለሉ መንገዲ እዩ። ናይ'ዚ ኩሉ ዕላማ ድማ ንሱ እዩ። ሕማቕ ኣጋጣሚ ኮይኑ፡ ጾታዊ ርክብ ምግባርን ኣመንዝራ ምኺንን ምስ ኣታታዊ በሰላ ክተሓሓዝ ዝኸእል ስለዝኾነ፡ ሰባት ገዛእ ርእሶም ኣብ ምክልኻል ባዕሎም ንኺይውስኑ ምስ'ዚ ሓሳብ'ዚ ከይሰማምዑ'ዩ ዝገብሮም።

PrEP ክትጥቀም ምውሳኔካ፡ ንስኻ እትገብሮ ጾታዊ ርክብ ብዝተኸእለ መጠን ውሑስ መታን ክኸውን እንተዘይኮነ፡ ካብዚ ንላዕሊ ዕላማ ወይ ሓሳብ ዘለዎ ኣይኮነን።

እዚ ድማ፡ ምልክት ኣኸብሮትን ብዛዕባ ገዛእ ርእስኻ ሓላፍነታዊ ምኺንን እዩ ዘመልክት።